

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 22.12.2008
COM(2008) 888 final

RAPORTUL COMISIEI

**întemeiat pe articolul 20 din Decizia-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie
2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor financiare**

RAPORTUL COMISIEI

întemeiat pe articolul 20 din Decizia-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor financiare

1. INTRODUCERE

1.1. Context

Decizia-cadru 2005/214/JHA aplică principiul recunoașterii reciproce în cazul sancțiunilor financiare impuse de autoritățile judiciare sau administrative pentru a se facilita aplicarea acestor sancțiuni în alt stat membru decât statul în care au fost impuse sancțiunile. La 29 noiembrie 2000, Consiliul Uniunii Europene a convenit, în conformitate cu concluziile de la Tampere, că ar trebui să se acorde prioritate adoptării unui astfel de instrument în cadrul programului de măsuri pentru aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor în materie penală.

Decizia-cadru se aplică tuturor infracțiunilor care pot face obiectul unor sancțiuni financiare. Au fost eliminate verificările privind dubla incriminare în legătură cu 39 de infracțiuni enumerate în Decizia-cadru.

1.2. Notificări trimise de statele membre

Până în octombrie 2008, Comisia primise notificări privind legislațiile naționale care transpun dispozițiile Deciziei-cadru din partea a 11 state membre, astfel: AT, CZ¹, DK, EE, FI, FR, HU, LT, LV, NL, SI². Nu s-au primit notificări din partea a 16 state membre, și anume: BE, BG, CY, DE, EL, ES, IE, IT, LU, MT, PL, PT, RO, SE, SK, UK.

1.3. Metodă și criterii de evaluare

Articolul 20 din Decizia-cadru prevede întocmirea de către Comisie a unui raport privind măsurile adoptate de către statele membre pentru a se conforma acestui instrument până la 22 martie 2007. Întârzierea în pregătirea acestui raport este cauzată de numărul scăzut de notificări primite până la expirarea termenului inițial stabilit prin Decizia-cadru.

Prin natura lor, deciziile-cadru sunt obligatorii pentru statele membre în ceea ce privește rezultatul care trebuie obținut, dar se lasă la latitudinea autorităților naționale alegerea formei și a metodei de executare (criteriile fiind claritatea, certitudinea juridică, eficacitatea). Deciziile-cadru nu au un efect direct. Cu toate acestea, principiul interpretării conforme este obligatoriu în legătură cu deciziile-cadru adoptate în contextul titlului VI din Tratatul privind Uniunea Europeană³. Întrucât Comisia nu are autoritatea de a iniția procedura privind încălcarea dispozițiilor comunitare împotriva unui stat membru despre care se presupune a nu fi luat măsurile necesare pentru a se conforma dispozițiilor unei decizii-cadru adoptată în cadrul pilonului trei, natura și scopul acestui raport se limitează la evaluarea măsurilor de transpunere adoptate de cele 11 state membre.

---

¹ Primită de la Secretariatul General al Consiliului UE.

² Idem.

³ Hotărârea Curții Europene de Justiție din 16 iunie 2005, Pupino, C-105/03, JO C 193, 6.8.2005, p. 3.

2. EVALUARE

Articolul 1 - Definiții

Articolul 1 definește termeni precum: „hotărâre”, „sanctiune financiară”, „stat emitent” și „stat de executare”.

CZ, HU și NL au inclus toți acești termeni, însă majoritatea statelor membre (AT, DK, EE, FI, FR, SI) au transpus numai definițiile referitoare la „hotărâre” și „sanctiune financiară”. LT și LV au transpus numai definiția referitoare la „sanctiune financiară”. O serie de legi privind transpunerea nu au dispoziții referitoare la anumite elemente din aceste definiții. Principalul element este neregnoașterea de către legislația națională a Cehiei⁴ a responsabilității persoanelor juridice.

Articolul 2 - Stabilirea autorităților competente

Acest articol obligă statele membre să notifice Secretariatului General al Consiliului și Comisiei, autoritățile naționale competente în sensul Deciziei-cadru. Fiecare stat membru poate desemna, dacă este necesar în urma organizării sistemului său intern, una sau mai multe autorități centrale responsabile cu transmiterea și primirea pe cale administrativă a hotărârilor și sprijinirea autorităților competente.

În unele state membre, autoritățile care au competența de a emite sau de a pune în executare hotărâri sunt instanțele naționale (AT, CZ, HU, LT, LV, SI). În alte state membre, autoritatea centrală este desemnată ca autoritate emitentă sau de executare, de exemplu DK și EE (Ministerul Justiției), NL (Procuratura din Leeuwarden). În FR, Ministerul Public este autoritatea competentă să emită hotărârea, iar procurorii sunt cei care au competența punerii în executare.

Pentru transmiterea documentelor, în CZ, HU, LT, LV și SI este desemnată o autoritate centrală (Ministerul Justiției).

FI a desemnat *oikesrekisterikeskus* (Legal Registry Centre) drept autoritate competentă, în temeiul articolului 2.

Articolul 3 – Drepturi fundamentale

În conformitate cu articolul 3, decizia-cadru nu are ca efect modificarea obligației de a se respecta drepturile fundamentale și principiile juridice fundamentale consacrate de articolul 6 din tratat.

Mai multe state membre consideră că acest articol nu necesită transpunere (DK, FR, NL). AT și HU l-au transpus ca temei obligatoriu de refuz al punerii în executare. Unele state membre au invocat legislația națională în domeniu (LT, SI). FI a transpus această dispoziție ca prevedere care să constituie un temei de refuz al aplicării unei hotărâri atunci când există motive valabile de a presupune că au fost încălcate garanțiile procedurale pe parcursul procedurii în urma căreia a fost adoptată hotărârea respectivă.

---

⁴ Până în prezent nu s-a primit nicio declarație întemeiată pe articolul 20 alineatul (2) litera (b) în legătură cu limitarea aplicării dispozițiilor privind răspunderea persoanelor juridice pentru o perioadă maximă de cinci ani de la data intrării în vigoare a Deciziei-cadru.

Articolul 4 - Comunicarea hotărârilor și prezentarea acestora autorității centrale

În conformitate cu acest articol, hotărârea respectivă, însoțită de un certificat, poate fi comunicată autorităților competente ale unui stat membru în care persoana fizică sau juridică împotriva căreia a fost pronunțată o hotărâre are proprietăți sau venituri, domiciliază sau, în cazul unei persoane juridice, are sediul social. Comunicarea documentelor are loc direct între autoritățile competente.

CZ, FI, HU, LT, LV și NL au transpus toate elementele din articolul 4 în legislațiile naționale de transpunere. AT, DK, FR și SI au transpus numai parțial această dispoziție.

În EE, sancțiunea poate fi executată în legătură cu persoanele care sunt cetățeni ori au reședința permanentă în statul membru emitent, precum și în legătură cu persoanele care se află pe teritoriul statului membru în cauză însă nu vor fi extrădate, precum și în legătură cu persoanele juridice care sunt înregistrate pe teritoriul statului membru de executare.

Articolul 5 – Domeniu de aplicare

Acest articol include o listă de infracțiuni care determină recunoașterea și executarea hotărârilor, fără verificarea dublei incriminări în cazul în care cei care le-au comis sunt pasibili de pedeapsă în statul membru emitent. Toate celelalte infracțiuni pot face obiectul unei asemenea verificări de către statul membru de executare. În listă sunt enumerate 32 de infracțiuni menționate deja în alte decizii-cadru (de exemplu, decizia privind mandatul european de arestare), precum și alte infracțiuni, cum ar fi:

- conducerea vehiculelor cu încălcarea normelor de circulație rutieră, inclusiv încălcarea reglementărilor referitoare la orele de conducere și perioadele de odihnă și a reglementărilor privind transportul mărfurilor periculoase;
- contrabanda de mărfuri;
- încălcări ale drepturilor de proprietate intelectuală;
- amenințări și acte de violență împotriva persoanelor, inclusiv violență în cursul evenimentelor sportive;
- vandalism criminal;
- furt;
- infracțiuni stabilite de statul emitent care vizează obligații de executare ce decurg din instrumentele adoptate în temeiul Tratatului CE sau al titlului VI din Tratatul UE.

AT, DK, EE, FI, FR, HU, LT, NL au transpus lista. În cazul CZ, LV și SI, o parte din listă nu a fost anexată.

Articolul 6 - Recunoașterea și executarea hotărârilor

În conformitate cu articolul 6, hotărârea în cauză este recunoscută fără să fie necesară altă formalitate și se iau imediat toate măsurile necesare pentru executarea acesteia.

CZ, DK, FI, FR, LV și NL au transpus această dispoziție. AT, EE, HU, LT și SI au transpus parțial dispoziția. În general, statele membre nu au prevăzut niciun termen de executare.

Articolul 7 - Temeiuri de nerecunoaștere și neexecutare

Articolul 7 prevede o serie de motive în temeiul cărora poate fi refuzată recunoașterea sau executarea. Toate motivele menționate în acest articol sunt facultative.

Acestea sunt următoarele:

- nu există un certificat, acesta este incomplet sau în mod evident nu corespunde hotărârii (transpus cu titlu facultativ de FI, FR, HU; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, DK, LT, LV, NL, SI; EE l-a transpus cu titlu parțial obligatoriu, parțial facultativ);
- *ne bis in idem* (principiu transpus cu titlu facultativ de DK, FI; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, EE, FR, HU, LT, LV, NL, SI);
- principiul dublei incriminări (transpus cu titlu facultativ de DK, FI; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, EE, FR, HU, LT, LV, NL, SI);
- executarea este prescrisă (principiu transpus cu titlu facultativ de DK, FI; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, EE, FR, HU, LT, LV, NL, SI);
- principiul teritorialității (transpus cu titlu facultativ de FI, FR, HU, NL; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, DK, LT, SI; netranspus de EE și LT);
- imunitate (principiu transpus cu titlu facultativ de FI; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, DK, EE, FR, HU, LT, LV, NL, SI);
- vârsta responsabilității penale (principiu transpus cu titlu facultativ de FI; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, DK, EE, FR, HU, LT, LV, NL, SI);
- drepturile persoanei care face obiectul cauzei (principiu transpus cu titlu facultativ de FI; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, DK, EE, FR, LT, LV, NL, SI); HU nu l-a transpus);
- sancțiunea este mai mică de 70 EUR (transpus cu titlu facultativ de FI, FR, NL; transpus cu titlu obligatoriu de AT, CZ, EE (1 000 coroane), DK, HU, LT, LV, SI).

Motive suplimentare stabilite de șase state membre:

- În conformitate cu declarația CZ, având în vedere că legislația sa națională nu recunoaște responsabilitatea persoanelor juridice, executarea cererilor referitoare la aceste persoane va fi respinsă⁵;
- Motivele suplimentare pentru EE se referă la: hotărârea unei instanțe, în cazul în care hotărârea nu a intrat în vigoare; hotărârea adoptată de o instanță care nu este considerată

---

⁵ Până în prezent nu s-a primit nicio declarație întemeiată pe articolul 20 alineatul (2) litera (b) în legătură cu limitarea aplicării dispozițiilor privind răspunderea persoanelor juridice pentru o perioadă maximă de cinci ani de la data intrării în vigoare a Deciziei-cadru.

independentă (EE face deosebirea între cauzele privind proprii cetățeni și cauzele privind alți cetățeni ai UE);

- FI a adăugat un motiv cu titlu obligatoriu: dacă există motive întemeiate de a presupune că garanțiile procedurale au fost încălcate în cursul procedurii în urma căreia a fost adoptată hotărârea;
- HU a menționat câteva motive obligatorii suplimentare: infracțiunea penală pe care se întemeiază hotărârea statului membru este de competența Ungariei [articolele (3) și (4) din Codul penal]; în plus, infracțiunea penală este supusă amnistierii, în conformitate cu legislația Ungariei. Alte situații se referă la cazurile în care a trecut un an de la intrarea în vigoare a hotărârii adoptate de alt stat și termenul de limitare a fost depășit. Acest fapt nu împiedică punerea în executare începută în perioada de limitare;
- LV a adăugat drept motive obligatorii: motive pe baza cărora se consideră că sancțiunea a fost impusă drept pedeapsă pe motive legate de rasă, convingeri religioase, etnie, sex ori opinii politice, precum și în cazul în care hotărârea nu poate fi executată în LV;
- SI a adăugat două motive: motive pe baza cărora se consideră că sancțiunea a fost impusă drept pedeapsă pe motive legate de rasă, sex, opinii politice sau religioase, precum și în cazul în care executarea sentinței ar fi contravenit constituției Sloveniei.

Articolul 8 - Stabilirea sumei de plată

Acest articol se referă la situația în care faptele menționate în hotărâre nu au fost comise pe teritoriul statului membru emitent. În acest caz, statul de executare poate decide să reducă suma prevăzută pentru sancțiunea aplicată, la valoarea maximă prevăzută pentru fapte de același gen în cadrul legislației naționale a statului de executare, atunci când faptele respective sunt supuse jurisdicției statului în cauză. Dacă este cazul, autoritatea competentă din statul de executare convertește contravaloarea sancțiunii în moneda statului de executare, la cursul de schimb în vigoare în momentul impunerii sancțiunii.

AT, CZ, DK, FI, FR, HU, LT, NL și SI au transpus această dispoziție. EE nu a transpus dispoziția. LV a făcut trimitere numai la conversia monedei.

Articolul 9 – Legea care reglementează executarea hotărârii

În conformitate cu articolul 9, executarea hotărârii se supune legislației statului de executare, similar unei sancțiuni financiare impusă de statul de executare. În cazurile în care sancțiunea a fost achitată în totalitate sau în parte, aceasta se deduce în întregime din valoarea sancțiunii care urmează a fi pusă în aplicare în statul de executare.

În orice situație, o sancțiune financiară impusă unei persoane juridice este executată chiar dacă statul de executare nu recunoaște principiul răspunderii penale a persoanelor juridice.

AT, FI, FR, NL și SI au transpus acest articol. DK, EE, HU, LT și LV au transpus numai parțial acest articol.

Transpunerea parțială a acestui articol a fost determinată de faptul că alineatul (3) referitor la persoanele juridice nu a fost transpus. Unele state membre au invocat legislația națională în

domeniu (AT, FR, NL). În CZ, legislația națională nu recunoaște răspunderea persoanelor juridice⁶.

Articolul 10 - Pedepsa cu închisoarea sau alte sancțiuni alternative de substituție în cazul neexecutării sancțiunii financiare

Atunci când nu este posibil să se execute o hotărâre, total sau parțial, statul de executare poate aplica sancțiuni alternative, inclusiv pedepse privative de libertate, dacă acest lucru este prevăzut de legislația statului respectiv pentru astfel de cazuri, iar statul emitent a permis aplicarea acestor sancțiuni alternative în certificatul prevăzut la articolul 4. Severitatea sancțiunii alternative se stabilește în conformitate cu legislația statului de executare, însă nu va depăși nivelul maxim prevăzut în certificatul transmis de statul emitent.

AT, CZ, HU, LT și SI au transpus dispoziția. În cazul LV, unele dispoziții nu au fost introduse. EE a prevăzut schimbarea sancțiunii financiare în pedeapsă cu închisoarea ori serviciu în folosul comunității.

Unele state membre au declarat că, în conformitate cu sistemul lor național, nu se pot aplica sancțiuni financiare fie pe teritoriul lor, fie în afara teritoriului (FI, FR) ori numai pe teritoriul lor (DK). NL a transpus dispoziția. În Olanda, judecătorii pot permite sancțiunea cu închisoarea numai în următoarele situații: autoritatea competentă care a impus sancțiunea financiară a prevăzut în hotărâre că pedeapsa cu închisoarea este posibilă în cazul în care sancțiunea nu a fost executată; sancțiunea financiară nu a fost achitată de către persoana condamnată și nu sunt alte căi pentru executarea sancțiunii; în fine, autoritatea emitentă a fost de acord cu închisoarea drept posibilă alternativă a sancțiunii financiare.

Articolul 11 - Amnistie, grațiere, revizuirea sentinței

În temeiul acestui articol, atât amnistia, cât și grațierea pot fi acordate de statul emitent și de statul de executare, însă numai statul emitent poate stabili situația în care se aplică reexaminarea hotărârii.

Unele state membre au transpus acest articol (FI, NL). Dispozițiile CZ și DK de transpunere se referă numai la acordarea grațierii pe teritoriile lor. LT a transpus dispoziția în ceea ce privește amnistia și grațierea, însă nu au făcut nicio referire la reexaminarea hotărârii. În conformitate cu legislația EE, amnistia, grațierea și reexaminarea hotărârii au loc în statul emitent. LV a prevăzut situația în care hotărârile de amnistiere și de grațiere adoptate în statul membru emitent sunt obligatorii pentru LV. AT și SI au transpus dispoziția privind amnistia și grațierea drept motiv obligatoriu de respingere (în plus, SI a invocat legislația națională în materie). În ceea ce privește revizuirea, AT a declarat că această dispoziție nu necesită transpunere.

HU nu a transpus acest articol. Nici FR nu a transpus acest articol, însă au fost invocate prevederile legislației naționale în domeniu.

Articolul 12 – Încetarea executării hotărârilor

---

⁶ Până în prezent nu s-a primit nicio declarație întemeiată pe articolul 20 alineatul (2) litera (b) în legătură cu prescrierea aplicării dispozițiilor privind răspunderea persoanelor juridice pentru o perioadă maximă de cinci ani de la data intrării în vigoare a Deciziei-cadru.

Acest articol prevede obligația ca autoritatea competentă a statului de executare să fie informată imediat cu privire la orice hotărâre sau măsură în urma căreia hotărârea încetează să mai fie executorie sau este retrasă din statul de executare, din orice alt motiv. În urma acestei informări, statul de executare are obligația de a nu mai executa hotărârea.

AT, CZ, DK, FI, FR, HU, LT, LV, NL și SI au transpus în totalitate această dispoziție. EE nu a transpus acest articol.

Articolul 13 - Alocarea sumelor obținute din executarea hotărârilor

Acest articol prevede că sumele obținute din executarea hotărârilor revin statului de executare, în afara cazului în care se convine altfel, în special atunci când există victime care nu sunt parte la procedurile civile.

Acest articol a fost transpus de AT, CZ, DK, FI, FR, HU, LT, NL, SI. EE și LV nu au transpus această dispoziție.

Articolul 14 - Informații transmise de statul de executare

Conform acestui articol, autoritatea competentă din statul de executare informează imediat autoritatea competentă din statul emitent cu privire la hotărârile adoptate în ceea ce privește recunoașterea sau executarea unei hotărâri.

AT, CZ, FI, HU, LT, LV, NL și SI au transpus acest articol. FR a transpus acest articol cu excepția schimbării sancțiunilor, caz care nu este prevăzut de legislația națională a Franței.

EE nu a transpus această dispoziție. DK a declarat că această dispoziție nu necesită transpunere.

Articolul 15 - Consecințele comunicării unei hotărâri

Acest articol se referă la cazurile în care statul emitent, în mod excepțional, poate da curs executării.

În afară de EE, toate statele membre care au trimis notificări au transpus acest articol.

Articolul 16 – Regim lingvistic

Articolul 16 prevede că certificatul trebuie tradus în limba oficială a statului de executare sau într-una din limbile oficiale ale acestuia. Totuși, orice stat membru poate declara în orice moment că va accepta traducerea într-o altă limbă oficială sau în mai multe limbi oficiale.

Majoritatea statelor membre solicită traducerea în limba lor oficială (AT, CZ, DK, FR, HU). Alte state acceptă, în plus, limba engleză (EE, LT, LV, NL, SI). FI acceptă certificate în limbile finlandeză, suedeză ori engleză și în alte limbi, dacă nu există impedimente în ceea ce privește aprobarea certificatului.

Articolul 17 – Costuri

Acest articol prevede că statele membre nu pretind unul altuia rambursarea costurilor ce rezultă din aplicarea prezentei decizii-cadru. AT, CZ, FI, NL și SI au transpus acest articol.

EE, HU și LV nu au transpus acest articol. DK, FR și LT au declarat că această dispoziție nu necesită transpunere.

3. CONCLUZII

În acest moment, nu se poate evalua în totalitate gradul de transpunere a Deciziei-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 în legislațiile naționale ale statelor membre ale Uniunii Europene. Transpunerea nu este satisfăcătoare, întrucât numai 11 state membre au trimis notificări.

În general, dispozițiile naționale de transpunere sunt aliniate Deciziei-cadru, în special în ceea ce privește chestiunile cele mai importante, cum ar fi eliminarea verificărilor privind dubla incriminare și recunoașterea hotărârilor fără altă formalitate. Din păcate, analiza motivelor privind refuzul recunoașterii sau executării au dovedit încă odată că, deși au fost transpuse de majoritatea statelor membre, acest lucru s-a făcut în cea mai mare parte sub formă de motive obligatorii. În plus, au fost prevăzute motive suplimentare. Este evident că această practică nu este conformă cu Decizia-cadru.

Comisia invită toate statele membre să analizeze acest raport, pe baza căruia să transmită toate informațiile relevante la Comisie și la Secretariatul Consiliului, astfel încât să-și îndeplinească obligațiile ce le revin, în conformitate cu articolul 20 din Decizia-cadru. În plus, Comisia încurajează statele membre care au informat că pregătesc legislația în domeniu, să pună în aplicare și să notifice cât mai repede aceste măsuri naționale.